

■ Agenten arresteren twee jongeren in de Braziliaanse metropool São Paulo. Geweld tussen bendes en politie eiste de voorbije dagen al tientallen levens.

São Paulo heeft onder bendeterreur

Het bendegeweld in de Braziliaanse metropool São Paulo dreigde gisteren opnieuw op te flakkeren. Nadat de stadsoorlog al 86 levens gekost had, vielen er weer doden toen een wooncomplex voor agenten werd aangevallen.

DOOR LODE DELPUTTE

SÃO PAULO • De furie van het Primeiro Comando da Capital (PCC) raakt maar mondjesmaat gestild. Commissariaten, banken en bussen waren de voorbije dagen het doelwit, burgers vrezen dat ook scholen en ziekenhuizen straks geterroriseerd worden.

De centrumrechtse deelstaatregering van São Paulo weigert voorlopig hulp van de centrumlinkse federale regering-Lula. Hoewel in de 20 miljoen zielen tellende stad São Paulo paniek heerst, sloeg gouverneur Cláudio Lembo Lula's aanbod af om

er 4.000 soldaten heen te sturen.

Volgens Lembo heeft de deelstaatregering de veiligheidssituatie onder controle, en leverde het geweld van de jongste dagen het bewijs dat het gevoerde beleid van de harde hand de PCC-bende nerveus maakt.

Paniek zaaien op internet

Als de regering van São Paulo de hulp van het ideologisch tegengestelde federale kabinet inroept, zou ze ook toegeven dat ze de toestand zelf niet aankan – politiek weinig lonend nu ex-gouverneur Gerardo

Alckmin bij de presidentsverkiezingen in oktober tegen Lula in het strijdperk treedt.

Ondanks de schermutselingen van gisterochtend biedt São Paulo voor het eerst in dagen weer een min of meer normale aanblik. Toch zijn veel burgers bang, al zou de angst ook te wijten zijn aan paniekzaaijarij op het internet.

De jongste dagen vielen de misdaadcommando's van het PCC twintig bankkantoren aan, gingen zeventig stadsbussen in vlammen op (nadat de inzittenden er manu militari afgedwongen waren) en werden bommen gegooid op het metrostation Artur Alvim.

In 45 gevangnissen in de deelstaat São Paulo werd gemuit, zeker 225 bezoekers werden er gegijzeld.

Tot het financiële hart van de stad, de Avenida Paulista, drong de terreur nog niet door. Maar net als elders in de metropool patrouilleren ook daar geen individuele agenten meer, bevreesd als ze zijn om beschoten te worden als ze niet in groep opereren.

Ook tegen ziekenhuizen en scholen heeft het PCC al bedreigingen geuit. Op heel wat muren is de jongste tijd PCC-gezinde graffiti verschenen, waaronder jing-jangtekens. Op piratenradio's valt zogeheten fankmuziek te horen (rebelde songs uit de favela's van Rio), waarin het PCC opgehemeld wordt.

“De mensen zijn bang, ook omdat er voortdurend oncontroleerbare geruchten de ronde doen”, zegt Henrique Marcusso, een privédocent uit São Paulo, daarover gebeld. “Zelf kreeg ik telefoons van leerlingen die wilden weten of de lessen nog wel doorgingen, en iedereen voegde er een gerucht aan toe, over een bom die hier ontploft was of een aanval die daar had plaatsgevonden. Ik werd er zelf ook bang van.”

De problemen waren eind vorige week begonnen toen de PCC, een bende waarvan niet bekend is wanneer ze ontstond of hoeveel leden ze precies telt, protesteerde tegen de overplaatsing van 765 gevangenen naar dieper in het binnenland gelegen gevangnissen. Onder hen bevonden zich

meerdere PCC-kopstukken.

De organisatie houdt zich met wapen- en drugstrafiek bezig, ontvoert, pleegt overvallen, organiseert gevangenisopstanden en wil die activiteiten voortzetten.

Meer tv's om WK te kijken

Dat de rust gisteren grotendeels terugkeerde, is het gevolg van het staakt-het-vuren dat PCC-baas Marcos Willians Herbas Camacho, alias Marcola, maandagavond afkondigde. Aan de krant *Estado de São Paulo* zeiden bronnen dat autoriteiten en bende een akkoord sloten, terwijl de gevangenisadministratie zelf ontkent dat er onderhandeld is.

Overigens was het eisenpakket van het PCC voor de rest nogal banaal: de leden wilden zestig nieuwe tv-toestellen om het wereldkampioenschap voetbal te kunnen volgen, vroegen een grijze in plaats van gele gevangenisoutfit en wensten meer mogelijkheden voor intiem echtelijk bezoek.

Boliviaanse president verdedigt nationalisering bij De Gucht

BRUSSEL • Na afloop van een ontmoeting met de Boliviaanse president Evo Morales heeft minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht gezegd dat hij de unilaterale beslissing om het Boliviaanse gas te nationaliseren 'fout' vindt.

De Gucht vreest ook dat de nationalisering “in de praktijk niet zal werken”. De minister betreurt dat aan de op 1 mei aangekondigde nationalisering geen onderhandelingen voorafgegaan zijn binnen een strikt juridisch kader.

De Gucht stelde dat de Bolivianen het soevereine recht hebben zelf over hun bodemschatten te beslissen, maar zei ook dat de nieuwe maatregel de Europese industrie verontrust.

De links-inheemse president Morales, die gisteren vanuit Brussel naar Bolivia terugkeerde na een korte Europese tour naar aanleiding van de Europees-Latijns-Amerikaanse top in Wenen, zei dat de nationalisering geen uitzettingen of ontegeningen tot gevolg zullen hebben, dat de welvaart van zijn volk de eerste prioriteit van zijn beleid is, en dat hij Bolivia minder van het buitenland afhankelijk wil maken.

“Onze industrialisering moet arbeidsplaatsen scheppen”, zei de president, “ertoe leiden dat minder Bolivianen hun heil in het buitenland zoeken. Niet één Europeaan is Bolivia uitgezet, terwijl veel Bolivianen de EU uitgezet worden.”

Morales en De Gucht spraken ook over de

■ Evo Morales bij De Gucht in het Egmontpaleis.

cocateelt in Bolivia, waar ze een traditionele inheemse cultuur is. De minister zei begrip te hebben voor dat laatste aspect, en voor een evenwichtige aanpak te zijn. In de regio Chaparé wordt met Belgisch geld aan alternatieve culturen gewerkt, meldde hij.

“Het cocablad is het symbool van onze cultuur”, beklemtoonde Morales, eraan toevoegend dat hij voor een vrijwillige reductie van het coca-areaal pleit. Ook Morales wil korte metten maken met de cocaïne-industrie en zo “het prestige van de plant verhogen”.

Een belangrijk agendapunt ten slotte was de sluiting van de Belgische ambassade in La Paz om budgettaire redenen. De sluiting was al een tijd op til maar is nu door De Gucht bevestigd.

Evo Morales zegt de sluiting “erg te betreuren”. Tezeldertijd noemde hij zich “verheugd” met de toekenning van 7,5 miljoen euro ontwikkelingsgeld op jaarbasis aan Bolivia. (LD)

Enige Beslanverdachte schuldig aan terrorisme

De enige overlevende gijzelnemer van het schooltje in Beslan zal zeer waarschijnlijk tot levenslang veroordeeld worden. Een rechter beschuldigde hem gisteren van terrorisme. Nur-Pasji Koelajev, een Tsjetsjeense schrijver, nam deel aan de gijzeling in Beslan in september 2004. Daarbij vielen meer dan driehonderd doden, onder wie veel kinderen. Hij ontkent zijn deelname niet, maar zegt dat hij niemand heeft omgebracht.

Na de gewelddadige beëindiging van de gijzeling kon Koelajev gedurende enkele uren ontsnappen. Hij verstopte zich onder een vrachtwagen maar werd ontdekt door enkele inwoners van Beslan, die hem eerst wilden lynchen.

Het Beslanproces is al een jaar aan de gang en was een opvolging van dramatische getuigenissen van slachtoffers. Velen konden hun woede ten aanzien van Koelajev niet onderdrukken.

Het voorlezen van het eindvonnis zal enkele dagen in beslag nemen. De aanklagers eisen de doodstraf, maar omdat die in Rusland is opgeschort zal de verdachte hoogstwaarschijnlijk levenslang krijgen.

Nogal wat slachtoffers nemen geen genoegen met de veroordeling van Koelajev en eisen dat ook een aantal politie-officieren worden gestraft. Die officieren zouden destijds signalen hebben genegeerd dat er een grootschalige gijzelingsovername in Beslan werd voorbereid.

Rwanda sluit kinderen op in oude supermarkt

KIGALI • De Rwandese autoriteiten sluiten honderden straatkinderen soms maandenlang op in een voormalige opslagplaats in Kigali. De levensomstandigheden in het illegale detentiecentrum zijn zeer slecht: amper voedsel, geen medicijnen, geen dekens.

Een belangrijke reden waarom de kinderen in het centrum worden opgesloten, heeft te maken met het feit dat de Rwandese autoriteiten jonge bedelaartjes uit het zicht van internationale bezoekers willen houden.

Vorige maand stierf in het centrum een jongen van dertien aan ondervoeding en kreeg een hoogzwangere vrouw een miskraam.

Land van wezen

Door de genocide van 1994, de armoede en de aidsepidemie zijn er in Rwanda duizenden wezen. Sinds 1997 worden straatkinderen regelmatig opgepakt en in gesloten opvangcentra geplaatst. Naast jongeren komen in die centra ook prostituees, straatverkopers, bedelaars en kleine criminelen terecht.

Alison Des Forges van de Amerikaanse mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch bezocht onlangs het met prikkeldraad afgezet centrum en spreekt van inhumane levensomstandigheden. “De

plaats is overvol, 350 tot 400 mensen leven er samen in een kleine ruimte. Vorige maand zaten er maar liefst 600 mensen in het centrum opgesloten.”

Zeker wanneer er hoge buitenlandse gasten op bezoek zijn in Kigali, zit het centrum overvol.

‘Stank niet te harden’

De mensen krijgen er één rijstkom per dag te eten. Ze mogen slechts eenmaal per dag naar het toilet, 's morgens vroeg. Met als gevolg dat de mensen zich overdag noodgedwongen op andere plaatsen in het gebouw moeten ontlasten. “De stank waarin ze moeten leven en slapen, is onbeschrijfelijk. De hygiënische omstandigheden zijn navenant.”

De ordehandhaving in het gebouw is niet in handen van officiële bewakers, maar van enkele volwassen gedetineerden. Soms nemen zij de kinderen in bescherming, maar meestal maken zij misbruik van de zwakke positie van de kinderen. Des Forges zegt dat de jongeren regelmatig mishandeld of afgeperst worden.

In het centrum zijn er geen matrassen of dekens en wie een rustige plaats wil om te slapen moet daarvoor aan de bewakers 1 dollar per dag betalen. Ook voor water moet geld op tafel worden gelegd: een emmer water zou 1.000 Rwandese frank kosten, iets minder dan 2 euro.

(KOV)